

Zakopiańska

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Saska Kępa

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Zakopane - miasto gminne w woj. małopolskim (pow. tatrzański). Prawa miejskie otrzymało w 1933. Jest to największy ośrodek turystyczny w polskiej części Tatr, ośrodek sportów zimowych. Pod koniec XIX w. miasto stało się ważnym ośrodkiem kulturalnym, odwiedzanym lub zamieszkanym przez m.in. Henryka Sienkiewicza, Władysława Orkana, St. Witkiewicza, Stefana Żeromskiego, Kazimierza Przerwa-Tetmajera, Jana Kasprowicza, Mieczysława Karłowicza, Karola Szymanowskiego, Stanisława Ignacego Witkiewicza i innych. Stanisław Witkiewicz (ojciec) jest autorem tzw. stylu zakopiańskiego w budownictwie. Mieszczą się tu zabytkowe, przedwojenne wille, wiele muzeów i galerii, a także kościół Najświętszej Rodziny, kościółek na Jaszczurówce, cmentarz na Pęksowym Brzysku (pochowani tu: Makuszyński, Orkan, Marusarz, Przerwa-Tetmajer...). Tutaj też odbywają się zawody w skokach narciarskich na Wielkiej Krokwi.

Do 1954.08.03 taką samą nazwę nosiły dzisiejsze ulice: Dębicka oraz Kurzawska a do 1960.05.05 ul. Ambaras.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 4a: Dom. W latach 90 przerobiony na willę postmodernistyczną.

Nr 7: Willa rodziny Diem. Powstała w 1937 zbudowana przez A. Obidzińskiego.

Nr 9b: Willa. Powstała wg proj. Ewy Kowalskiej-Krasińskiej.

Nr 9c: Willa. Powstała w 1935 wg proj. Bohdana Pniewskiego.

Nr 10: Willa. Powstała w połowie lat `30. Początkowo mieszkał tu płk Władysław Ostromecki (1878-1945) - absolwent Korpusu Kadetów w Połocku i Michajłowskiej Szkoły Artyleryjskiej w Petersburgu, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zastępca szefa Departamentu Artylerii

Ministerstwa Spraw Wojskowych, później inspektor techniczny artylerii i redaktor "Przeglądu Artyleryjskiego", na łamach którego ogłosił szereg artykułów. W 1937 lub 1938 roku prawdopodobnie przeprowadził się do kamienicy przy ul. Rakowieckiej 9. Wówczas w tym domu zamieszkał Władysław Daniłowski (1902-2000) - pianista, kompozytor i wokalista.

Nr 11: Willa. Powstała wg proj. Lucjana Korngolda w 1938. Jej właścicielem był Mieczysław Guranowski (1883-1952) - literat (autor takich powieści, jak "Madonna z Mantui", "Bój o słońce", "Paź", "Natchnienie Beritoli", "Droga do raj", "Kobiety biblijne", "Modelka", "Ofiara krwi", "Prowincja", "Sirat"), dyrektor Drukarni Państwowej.

Ogród wykonał J. Zakolski, wzięty w latach 30 planista zieleni.

Aniołek. Stoi w ogródku od 1938 roku, zaprojektowany przez Jerzego Zakolskiego .

Nr 12: Willa Aldony i Andrzeja Czerneckich. Powstała w 1993 wg proj. Zbigniewa Kucharuka i Dario Nowaka. Jubilerski detal willi wykonała Wiesława Olko. W 1996 dom otrzymał nagrodę w konkursie „Życie w Architekturze pisma „Architektura Murator.

Nr 13: Dom. Mieszkała tu rodzina Popkowskich (Krzysztof - lekarz ginekolog, wraz ze swoją żoną Anną - lektorem języka angielskiego, wieloletnią nauczycielką w pobliskim XXXV LO im. Bolesława Prusa oraz synami: Przemysławem i Stefanem - reżyserem i aktorem). Po odzyskaniu domu przy ul. Obrońców 7 przeprowadzili się tam a tu zamieszkali tamtejsi lokatorzy.

Nr 14: Willa Lewińskich. Powstała w 1935 wg proj. Józefa Vogtmana.

Szeregowe Domki Spółdzielni Kolektyw. Powstały do 1955 wg proj. Stefana Kozińskiego i Feliksa Sieńko. Dwu lub trzy- kondygnacyjne domki z mansardami.

Nr 16: Dom spółdzielni Kolektyw. Przebudowany w 2001. Mieszkali tu Czesław Centkiewicz (1904-1996) i Alina Centkiewiczowa (1907-1993) - małżeństwo literatów i podróżników, autorzy kilkudziesięciu książek głównie o tematyce biegunowej (np. "Kierunek - Antarktyda", "Na podbój Arktyki", "Okrutny biegun" czy opowiadań dla dzieci "Zaczarowana zagroda" oraz "Anaruk - chłopiec z Grenlandii").

Nr 16 a: Dom spółdzielni Kolektyw. Mieszkała tu Halina Centkiewicz-Michalska (1912-2007) - malarka, absolwentka stołecznej ASP, projektantka i realizatorka polichromii kamienicy nr 14 Na Rynku Starego Miasta oraz polichromii kamienic na Krzywym Kole. Swoją pracownię miał tu również Piotr Gawron (ur. 1943) - rzeźbiarz, profesor ASP w Warszawie, twórca rzeźby kameralnej, portretowej i medalier.

Nr 19: Willa Avenariusów. Mieszkała tu Janina Avenarius (1902-?). Jej ojciec - Bolesław - był przedstawicielem koncernu Skoda w Polsce, rodzina była również właścicielem domu przy ul. Francuskiej 18. Miała brata Zdzisława Józefa (1900-1975), posła na Sejm III kadencji w latach 1930-35 i siostrę Halinę Karską, właścicielkę majątku w Chrzęsne niedaleko Tłuszcz. Jej mężem był generał brygady Waclaw Scaevola-Wieczorkiewicz (1890-1969), legionista, dowódca Okręgu Korpusu nr X w Przemyślu a podczas okupacji hitlerowskiej Armii "Kraków" a następnie Armii "Karpaty". Od 1943 roku przebywali w Szwajcarii.

Nr 20: Willa. Powstała wg proj. Władysława Borawskiego w 1935.

Nr 21: Willa P. Gawalewicza. Powstała wg proj. Zdzisława Głowackiego, Jerzego Paprockiego i Tadeusza Kuczwały.

Nr 25: Willa. Przed wojną mieścił się tu sklep z artykułami kolonialno-spożywczymi "Janina". Jego właścicielem był Ludwik Kotapka.

Nr 27: Willa. Przed wojną mieszkał tu generał brygady Wojska Polskiego Józef Wencel (1874-1943) - absolwent Akademii Intendentury w Petersburgu, organizator pomocy dla polskich jeńców wojennych w Rosji podczas I wojny światowej, skąd po przyjeździe do Warszawy w 1918 roku przez wiele lat był komendantem Wyższej Szkoły Intendentury. Podczas okupacji hitlerowskiej aktywny

działacz Armii Krajowej, za co został wraz ze swoją żoną Marią aresztowany przez gestapo i po bardzo brutalnych przesłuchaniach wywieziony do obozu koncentracyjnego w Auschwitz, gdzie obydwójce zginęli.

Nr 31: Willa. Zbudowana w latach `30. Jej pierwszym właścicielem był Jan Rendzner (1891-1976) - inżynier elektryk, wieloletni pracownik Elektrowni Warszawskiej a także wykładowca w Szkole dla Monterów Elektryków. Podczas okupacji hitlerowskiej żołnierz AK. Jego córką była mieszkająca tu również Zofia Czerwosz (1919-2009) - malarka, ceramik, pedagog. Uprawiała malarstwo olejne i akryl, wykonywała też barwne reliefy ceramiczne. Jest autorką takich cykli, jak "Stare Miasto", "Ptaki wodne" czy "Pejzaże Jugosławii", napisała też kilka książek z dziedziny wychowania estetycznego, m.in. "O zajęciach plastycznych młodzieży" czy "Dzieci lubią rysować". W ostatnim dziesięcioleciu XX w. przeniosła swoją pracownię na ul. Niekłańską.

Nr 32: Dom. W latach 1936-1994 mieszkał tu Bronisław Józef Tomecki ps. Kocik (1905-1994) - malarz, pedagog, grafik, w czasie okupacji hitlerowskiej żołnierz Armii Krajowej. Był absolwentem Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1935) oraz Wydziału Architektury Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1949). Przez wiele lat był nauczycielem rysunku w szkołach średnich, m.in. w latach 1952-66 ucząc w warszawskiej Szkole Rzemiosł Artystycznych. Był stałym współpracownikiem Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, pełniąc nadzór artystyczny nad wystawami, imprezami artystycznym i całym ruchem amatorskim. Opublikował podręcznik "Rysunek techniczny dla gimnazjum artystycznego". Uprawiał grafikę warsztatową (m.in. teki grafik: "Linoryty" z 1928 roku, "Stara Warszawa" z 1938, "Warszawa II" powstała w okresie wojennym, "Warszawa dzisiaj" z lat 1950-52 a także "Kraków" i "Będzin"), był również architektem wnętrz (w latach 1928-39 przygotowywał wystawiennictwo na Targach Poznańskich oraz Targach Futrzarskich w Wilnie). Wielokrotnie nagradzany i odznaczany (m.in. Złota Odznaka ZNP w 1964 roku, Odznaka Tysiąclecia z tego samego roku, trzy lata później Honorowa Odznaka ZHP a w 1968 roku Odznaka Zasłużony Działacz Kultury) wystawiał swoją twórczość indywidualnie m.in. w warszawskiej Kordegardzie i Domu Artysty Plastyka ale także poza granicami kraju (w Sofii, Londynie, Pradze, Kopenhadze, Paryżu i Berlinie). Przypomina Go tablica pamiątkowa umieszczona na frontowej ścianie budynku (odsłonięcie - 20 XII 2005). W przedwojennych książkach telefonicznych jako lokator figuruje tu Władysław Terlecki (1904-1967) - historyk i numizmatyk, z zawodu inżynier budownictwa lądowego, w latach 1945-46 dyrektor Mennicy Państwowej, chociaż upamiętniająca go tablica znajduje się na sąsiednim domu przy ul. Zwycięzców 20.

Kolonia Bułanowa. 1930-4.

Data nadania nazwy:
